

Số: /UBND-KT

Bình Định, ngày tháng năm 2021

V/v phát triển
công nghiệp hóa chất

Kính gửi: Bộ Công Thương

Thực hiện Văn bản số 3411/BCT-HC ngày 14/6/2021 của Bộ Công Thương về việc phát triển công nghiệp hóa chất, UBND tỉnh Bình Định đã chỉ đạo Sở Công Thương chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan triển khai thực hiện, báo cáo Bộ Công Thương như sau:

1. Tình hình hoạt động các công trình hóa chất trên địa bàn tỉnh

1.1. Thông tin chung về cơ sở sản xuất, kinh doanh, sử dụng hóa chất

- *Về cơ sở sản xuất hoá chất:* Hiện nay trên địa bàn tỉnh có 02 cơ sở sản xuất hóa chất, sản phẩm là khí Ô xy, Ni tơ và Argon (*được cấp giấy chứng nhận đủ điều kiện sản xuất, kinh doanh hóa chất*); có 06 cơ sở sản xuất dược phẩm, thiết bị y tế (*02 cơ sở hoạt động; 04 cơ sở đang xây dựng*); 10 cơ sở sản xuất phân bón... Trên địa bàn tỉnh chưa có các cơ sở sản xuất hóa chất là thuốc bảo vệ thực vật và các hóa chất khác.

- *Về cơ sở kinh doanh hoá chất:* Trên địa bàn tỉnh có 09 trạm nạp khí dầu mỏ hóa lỏng, hơn 300 cửa hàng kinh doanh xăng dầu và hơn 360 cửa hàng kinh doanh gas nhỏ lẻ, 07 doanh nghiệp có đăng ký ngành nghề kinh doanh hóa chất và khoảng hơn 800 cơ sở kinh doanh thuốc bảo vệ thực vật, phân bón. Trong đó, có hơn 70 cơ sở hoạt động hóa chất trên lĩnh vực công nghiệp đã xây dựng biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất; 02 cơ sở kinh doanh đã được Bộ Công Thương phê duyệt Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất và 01 cơ sở kinh doanh đang xây dựng Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất trình Bộ Công Thương phê duyệt.

- *Về cơ sở sử dụng hoá chất:* Hiện có khoảng 130 cơ sở sử dụng hóa chất trong lĩnh vực công nghiệp, 186 cơ sở y tế và chưa có điều tra, thống kê cụ thể số lượng cơ sở sử dụng hóa chất thuộc lĩnh vực nông nghiệp. Trong đó, có 01 cơ sở sử dụng hóa chất với quy mô lớn được Bộ Công Thương phê duyệt Kế hoạch phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất là Nhà máy thép Hoa Sen - Nhơn Hội Bình Định.

Nhìn chung, các cơ sở sản xuất, kinh doanh, sử dụng hóa chất trên địa bàn tỉnh đáp ứng các điều kiện về cơ sở vật chất kỹ thuật như nhà xưởng, kho tàng và thiết bị công nghệ, công tác an toàn phòng chống cháy nổ và bảo vệ môi trường, trang thiết bị an toàn hóa chất, phương tiện vận chuyển cơ bản đảm bảo theo đúng quy định; điều

kiện về nhân lực và năng lực chuyên môn đáp ứng đúng theo quy định là cơ sở để thực hiện các thủ tục hành chính Cấp giấy chứng nhận theo quy định.

1.2. Công tác an toàn hoá chất

- *Về kế hoạch/ biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất:* Hầu hết các cơ sở, doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Bình Định đã quan tâm triển khai thực hiện các biện pháp đảm bảo an toàn hóa chất và chưa để xảy ra các sự cố hóa chất ở quy mô lớn, mang tính chất nghiêm trọng. Trong đó, các cơ sở hoạt động hóa chất trên lĩnh vực công nghiệp đã được đã tổ chức triển khai thực hiện xây dựng kế hoạch/ biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất gửi cơ quan có thẩm quyền theo quy định, còn tồn tại một số cơ sở sử dụng hóa chất nhỏ lẻ phục vụ cho hoạt động của các phòng thí nghiệm đã niêm yết các bản nội quy, biện pháp đảm bảo an toàn hóa chất tại cơ sở.

- *Về công tác huấn luyện an toàn hóa chất:* Hầu hết các cơ sở sử dụng hóa chất trên lĩnh vực công nghiệp đã thực hiện công tác huấn luyện an toàn hóa chất cho các đối tượng theo quy định của Nghị định số 113/2017/NĐ-CP ngày 09/10/2017 của Chính phủ với hình thức huấn luyện riêng hoặc kết hợp với huấn luyện an toàn lao động, định kỳ 02 năm/lần.

2. Quy hoạch và chủ trương định hướng về phát triển kinh tế - xã hội, phát triển công nghiệp và công nghiệp hóa chất tại địa phương

- Định hướng phát triển ngành công nghiệp hóa chất trong Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Bình Định thời kỳ 2006-2020 tỉnh Bình Định chưa định hướng phát triển khu công nghiệp hóa chất, các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn trên địa bàn tỉnh.

- Định hướng phát triển ngành công nghiệp hóa chất trong Quy hoạch tổng thể phát triển công nghiệp tỉnh Bình Định đến năm 2020, định hướng đến năm 2030: *“Sắp xếp và mở rộng các cơ sở sản xuất, đa dạng hóa các sản phẩm phục vụ nhu cầu tiêu dùng và sản xuất. Khai thác hiệu quả công suất của các nhà máy sản xuất hiện có và mở rộng quy mô sản xuất phù hợp. Đầu tư chiều sâu, từng bước đổi mới công nghệ, thiết bị lên ngang tầm với trình độ tiên tiến trong khu vực. Cung cấp cho thị trường trong nước và hướng vào xuất khẩu”*... việc đầu tư, hình thành KCN chuyên ngành hóa chất, các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn trên địa bàn tỉnh chưa có trong định hướng phát triển công nghiệp của tỉnh Bình Định đến năm 2030.

- Theo định hướng tại Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Bình Định lần thứ XX, nhiệm kỳ 2020-2025: *“Không thu hút các dự án nguy cơ ô nhiễm môi trường, công nghệ lạc hậu”*.

3. Chủ trương, kế hoạch và tình hình di dời các cơ sở hoạt động hóa chất, cơ sở có nguy cơ gây ô nhiễm, mất an toàn đến dân cư và môi trường

vào các khu công nghiệp

Hiện nay, các cơ sở hoạt động hóa chất trên địa bàn tỉnh chủ yếu có quy mô nhỏ. Tuy nhiên, để đảm bảo an toàn, về lâu dài cần thiết di dời các cơ sở hoạt động hóa chất, cơ sở có nguy cơ gây ô nhiễm, mất an toàn trong khu dân cư vào các khu, cụm công nghiệp đã được quy hoạch xây dựng tại địa phương.

4. Quan điểm về đầu tư, hình thành khu công nghiệp hóa chất, các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn, hiện đại, an toàn theo hướng hóa học xanh và kinh tế tuần hoàn

- Theo Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Bình Định thời kỳ 2006-2020; Quy hoạch tổng thể phát triển công nghiệp tỉnh Bình Định đến năm 2020, định hướng đến năm 2030 và Văn kiện Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Bình Định lần thứ XX, nhiệm kỳ 2020-2025, trên địa bàn tỉnh Bình Định chưa định hướng hình thành KCN chuyên ngành hóa chất, các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn, hiện đại, an toàn theo hướng hóa học xanh và kinh tế tuần hoàn.

- Việc đầu tư, hình thành các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn đòi hỏi cần có quỹ đất đủ lớn, có hạ tầng kỹ thuật đồng bộ (*nhất là công trình hạ tầng bảo vệ môi trường*), ở cách xa khu dân cư, có yêu cầu cao về công tác quản lý, kiểm soát an toàn hóa chất nên chỉ phù hợp đầu tư vào các KCN, làm cơ sở từng bước hình thành và phát triển cụm liên kết ngành hóa chất trên địa bàn.

- Hiện nay, trên địa bàn tỉnh đã quy hoạch phát triển 10 KCN với tổng diện tích 3.560 ha, trong đó có 3 KCN: Phú Tài, Long Mỹ, Nhơn Hòa đã cơ bản lấp đầy diện tích đất công nghiệp và 7 KCN: Hòa Hội, Bình Nghi, Cát Trinh, Long Mỹ giai đoạn 2, Nhơn Hội A, Nhơn Hội B và Becamex Bình Định đang trong quá trình hoàn thiện đầu tư hạ tầng kỹ thuật và thu hút đầu tư. Tuy nhiên, hiện chưa có KCN được quy hoạch chuyên ngành hóa chất.

5. Sự phối hợp giữa các Bộ, ngành và địa phương để quản lý vận hành các dự án, công trình hóa chất

- Hiện nay, công tác quản lý ngành công nghiệp hóa chất chưa hiệu quả, thiếu thông tin và cơ chế phối hợp giữa các cơ quan các cấp, địa phương chưa đảm bảo thông tin thông suốt. Trong quy định quản lý an toàn hóa chất, nhất là các hóa chất độc, các hóa chất nguy hiểm chưa đảm bảo tính xuyên suốt, theo dõi được toàn bộ quá trình hoạt động của các loại hóa chất này từ lúc hình thành, vận chuyển đến lúc sử dụng, chuyển hóa thành chất khác.

- Công nghiệp hóa chất đòi hỏi quy mô đầu tư rất lớn, công nghệ yêu cầu cao, nghiêm ngặt, tiềm ẩn rủi ro cao. Về phía doanh nghiệp, còn hạn chế về tiềm lực kinh tế, năng lực quản lý, đầu tư nhỏ lẻ, dàn trải, thiếu công nghệ nguồn. Ngành công nghiệp hóa chất trên địa bàn tỉnh phát triển còn khá khiêm tốn, đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý nhà nước còn hạn chế về năng lực, kinh nghiệm

quản lý vận hành các dự án, công trình hóa chất, nhất là công tác quản lý an toàn; kiểm soát ô nhiễm môi trường; kế hoạch/ biện pháp phòng ngừa, ứng phó các sự cố hóa chất... đối với các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn.

6. Khó khăn, vướng mắc và kiến nghị

6.1. Khó khăn, vướng mắc

- Việc tìm kiếm, bố trí quỹ đất sạch đủ lớn, phù hợp ngành nghề có nguy cơ ô nhiễm môi trường cao và tạo được sự đồng thuận của nhân dân trong khu vực khi đầu tư, hình thành KCN chuyên ngành hóa chất, các tổ hợp công nghiệp hóa chất với quy mô lớn trên địa bàn tỉnh, nhất là các hóa chất độc, hóa chất nguy hiểm.

- Phạm vi và đối tượng quản lý của Luật Hóa chất rất rộng bao trùm nhiều ngành, lĩnh vực, trong khi đó nguyên tắc quản lý hoạt động hóa chất chưa được xây dựng thống nhất để làm cơ sở quản lý, chưa phân định được nguyên tắc quản lý giữa hóa chất và các sản phẩm hàng hóa hoàn chỉnh (*như xăng dầu, mực in, các sản phẩm hóa dược, y tế, sản phẩm thuộc lĩnh vực nông nghiệp...*) dẫn đến khó khăn trong việc triển khai áp dụng các quy định của Luật (*Luật Hóa chất hay Luật chuyên ngành đối với các sản phẩm khác*).

- Nhiều văn bản triển khai quy định của Luật Hóa chất chưa được ban hành kịp thời để các ngành, các địa phương tổ chức thực hiện thống nhất như: quy định về xây dựng Kế hoạch, biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất của các ngành, các lĩnh vực; quy định về huấn luyện an toàn trong hoạt động hóa chất của các ngành, các tiêu chuẩn, quy chuẩn an toàn hóa chất chuyên ngành...

- Còn có sự trùng lặp, bỏ trống trong triển khai thực hiện các quy định của Luật Hóa chất trên một số lĩnh vực như kinh doanh khí dầu mỏ hóa lỏng (*các Trạm nạp LPG phải thực hiện đồng thời quy định về xây dựng tài liệu quản lý an toàn trong hoạt động dầu khí, gồm báo cáo đánh giá rủi ro, kế hoạch ứng cứu sự cố khẩn cấp... và phải thực hiện xây dựng Kế hoạch, biện pháp phòng ngừa, ứng phó sự cố hóa chất*); trong khi đó, các cửa hàng xăng dầu (*một số có quy mô tồn trữ lớn*) chưa có quy định cụ thể về thực hiện các yêu cầu theo quy định của Luật Hóa chất.

6.2. Đề xuất, kiến nghị

- Kính đề nghị Bộ Công Thương đánh giá, xem xét đề xuất cấp có thẩm quyền xây dựng hoàn thiện các quy định quản lý hóa chất từ Luật, Nghị định, Thông tư về quản lý hóa chất để làm cơ sở thực hiện công tác quản lý; trong đó, đưa ra các nguyên tắc về quản lý hóa chất (*đơn chất, hợp chất*) với các sản phẩm hóa chất trong áp dụng quy định của Luật Hóa chất, tránh trùng lặp, bỏ sót đối tượng quản lý.

- Kính đề nghị sớm ban hành hoàn thiện các quy định về quản lý hóa chất theo quy định của Luật Hóa chất, nhất là các quy định về xây dựng Kế hoạch, biện

pháp phòng ngừa ứng phó sự cố hóa chất; quy định về huấn luyện an toàn và công tác khai báo, báo cáo định kỳ theo quy định của Luật Hóa chất.

- Trong quy định quản lý an toàn hóa chất, nhất là các hóa chất độc, các hóa chất nguy hiểm cần đảm bảo tính xuyên suốt, theo dõi được toàn bộ quá trình hoạt động của các loại hóa chất này từ lúc hình thành, vận chuyển đến lúc sử dụng, chuyển hóa thành chất khác, quy định chặt chẽ về việc lưu giữ, bảo quản hồ sơ, chứng từ về hóa chất.

Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Công Thương./.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, PCT N.T.C.Hoàng;
- Sở Công Thương;
- CVP, PVPKT;
- Lưu: VT, K6 (07b).

Nguyễn Phi Long